

Gant ur vouez majestus ha calz a assuranc :

« En receo a ran ouzoç'h en bano eus er Franç. »

Ar maréchal còs Soult a zalc'he un oriller

Var bini voa poset cleze an Impalaer ;

Ar general Bertrand voe carguet gant ar Roue

Da laqat var an arched an immortel cleze.

Ret voa beza eno evit güelet an daélou

A scuill soudardet còs, o sonjal er victoriou

A c'hounesjont, cunduet gant Napoleon-Vras,

Pini neo mui diraze met relegou, sivoas !

Un devez all aroc e voe güelet gant eston

Daoulinet, o'pedi ous arched Napoleon

Ar marechal Soult, stouët, mantret gant ar glac'har,

E ben etre e zaouarn, casi stoc d'an douar.

Ur music ar e'haëra, dre donniou oll truezus

A gaëre an ofiç, ha moeziou melodiou

A gane gant majeste eno ar *C'hylie* :

Ar galouou a fraille oll d'an *Dies iree*.

An ilis oll endro a voa superb decoret

A dapissiri zeï gant o franchou alaouret,

Hac e treiz an Templ divin e velet ar vascoun

Goarnjset oll a vercou truezus an anaon.

Disqennet eo er bez Napoleon da vigen,

Evel m'en d'oa c'hoatët, e capital Franç christen :

Etouez an Invalidet e gorf paour a repos,

E ene, gant graç Doue, a zo er Barados.

Bremâ, ni, Francisien, n'on eus nomet pedennou

D'adressi da Zoue, en eur stouët hor pennou,

Evit hon Impalaër gant an dud a ilis :

Kavaromp, a greiz calon, *Pater, De profundis*.

FIN.

E Montroulez, eus a Imprimeri LEDAN.

DA ZOUARDET CÔZ NAPOLEON,

*Pere a zanto o c'halonou o tridal gant ur joa dener,
o c'houzout e zear da guerc' hat Relegou an Harros da
enczen Santez-Helena, tri mil lo a Franc, e pelec'h e
zeo bet chomet captif epad t'hoec'h vloas, gent mervel,
hac a zeu anfin da veza digasset da enterri da Paris,
e pelec'h e vezo savet dezan ur bez caër meubet.*

Var ton : Canomp adare, va brois, victorion Napoleon.

DIREDDIT, Bretonet vaillant; direddit gant hast amâ,
Da zelaou comz eus ur c'hélon ho peurgargo deus a joa:
E zear da guerc' hat Relegou ar gûir squier eus ar vaillanc,
Evel donet d'o enterri e Paris, capital Franc.

Louis-Philip, hon Roue mad, leun demeus a vadelez,
Soignus bras da gresqj bépret ar gloar er Rouantez,
A ordren d'ar Princ a Joinvil, e vah, Princ leun a galon,
Monet da Santez-Helena da guerc' hat Napoleon.

Qerqent vel ma zeus goulennet diouz ar Sauzon en renta,
 O devez consantet diouc'h-tu, gant ar joa deus ar vrassa;
 Qementse zo ur merq patant demeus ar güir union
 A rën, a drugare Doue, etre an diou nation.

Ar gouarnamant en devez en e furnez decidet
 Ma vezo ebars en Ilis Hôtel an Invalidet
 Enterret corf Napoleon etouez e harroset côs,
 A vev c'hoas ene, o tepord monet d'an eê da repos.

En Hôtel an Invalidet eus eur joa eston meurbet,
 O sönjal o d'o an enor da zont souden da velet
 Deposi corf an Harros bras etouezo, brezellerien,
 O doa goechal d'o Impalaer grêt eus o c'hourach preuven.

An duc côs Conegliano a zantas ur joa qer bras,
 M'en em sonje bars er moment yaouanqêt a drêgont vloas.
 Oh ! emezo oll, bremâ eo certen contant hor c'halon,
 Pa deu da repos en hor c'hreiz hon harros Napoleon.

Tri den demeus a renq huel gant ar Prinç ya bremâ
 D'ambarqi var ur fregaden evit Santez-Helena ;
 Ar general Bertrand, Las-Cas, deputer a Finister,
 Neuze ar general Petit, mignon côs d'an Impalaer.

Na eljet qet ober güell choas : Bertrand evel güir vignon
 A bevillias a volonteze vad en exil Napoleon;
 Tad Las-Cas en d'oe an enor da veza eno ive,
 Petit a recevas adie Napoleon d'e arme.

Mes, mont a rayo ouspen se gante var ar fregaden
 Mignonet côs Napoleon, diana un tri c'hant den.
 Rouanes Franc, leun a respet evit ar Religion,
 A gass eur bêleg da zivoal relegou Napoleon.

Rentet e Santez-Helena, e vo grêt er valimant,
 Gant ur soign demeus ar vrassa qerqent ur chapel ardant,
 E pehini vo deposet relegou Napoleon,
 Tost da bere vo o pedi ministr ar Religion.

An Impalaer Napoleon en devoa ur c'hoant esqis
 Ma elje e gorf paour un deiz repos er guar a Paris.
 Cetu-la, goude nontec vloas m'en deus e ene rentet,
 E teuer da accomplissa ar pezh en d'oa regetet.

Hac en zo het biscoas er bed un harros qer burzudus
 Adalec e stereden vad betec e fin maleurus?
 Hanvomp amâ, en e enor, an oll poentchou principal
 Demeus e vuez burzudus hac en oll dreist-ordinal.

Ganet er bemzec a vis east, mil seiz-cant nao tri-uguent,
 Ne voa c'hoas nemet ur buguel, ma voe er servich qerqent;
 Er bloa trizec ha tri-uguent voa dija chef escadron,
 Pêvar bloas varnuguent en d'oa pa assiege Toulon.

Ar bloavez goude voe hanvet commandant artilleri
 D'an oad a bemp bloas varnuguent deus an arme Itali;
 Tri bloas goude general-chef demeus ar memes arme,
 Hac e trivac'h ha tri-uguent en Egypt en em gave.

Hanvet genta consula Franc d'an oad eus a drêgont vloas,
 Ar bloa goude e Marengo e c'honit ur vataill vras;
 E mil eiz cant pêvar hanvet Impalaer ar Francisien
 D'an oad a bemp bloas ha trêgont, dre c'hraç e werelaouen.

E Waterloo, e mil eiz cant pemzec, an drivac'h even,
 Endoac'hoec'hyloas ha daou-uguent pavlancâse stereden.
 Forcet dre ar circonstançou, en em rentas d'ar Zauzon
 E guis adversour generus, franc ha leal ha güirion.

Mes ractal gante voe casset tri vil leo demeus ar Franc,
 D'un enezen horrubl meurbet, el lec'h m'oe hep esperanç;
 Enezen Santez-Helena, e pini voe prisonnier
 Epad c'hoec'h vloas, qen a deuas Doue d'achui e vizer.

Nontec vloas ta zo eo maro en enezen horrubl-se,
 Pell deus ar Franc, abandonet en un draounien drist ene;
 Mes, hep dale vo demp rentet, en desir vras pepini,
 Hac e chomo da vitvigen en hor c'hreiz da reposit.

E rên e oll gaptivite en devoe evit jolier
 An iffam Sauz, Sir Hudson-Low, execrabl d'ar bed antier:
 E blijadur voa da emâ e dourmanti bep istant
 Dre bep seurt act a dirantis, dre m'oa eno oll buissant.

Aaflin, qement en deveus grêt oc'h argarz Napoleon,
 M'en deveus ellet dont a benn da gontanti e galon :
 An Impalaer oll brêvet dre ar boez eus e hoanniou,
 Zo qer lêzet na ell mui stourm ouz qementa dourmanchou.

Ebars en andret horrubl-se en deus rentet e ene,
 Gonde qement eus a drubuil, etre daouarn e Zoue.
 Er bemp mis mae, bloa mil eis cant unan varnuguent eno
 E receo e sacramanchou, hep nep aoun ouz ar maro.

En dro dezân, leun a zaelou, voa Bertrand ha Montholon,
 Daou general o d'oa heuillet en exil Napoleon ;
 An autrou abat Vignali, var an douar daoulinet,
 A bede Doue a galon vit an harros decedet.

Qerqent e zeus bet e vouisqet eus e habit coronal,
 Eus e gordon a legion, hac e gleze general
 Pini a zougue e Wagram, e Drêst, Moscou, Montmirail,
 En Austerlitz ha lec'hiou all, vel trec'ho ur en peb bataill.

Ur grucifi a voe pôset neuze var greiz e heultrin,
 Vit ma vije tost d'e galon imach e Grouer divin.
 Oll ganoniou an enezen na heanent da denna
 Evit anonci voa maro brassa harros ar bed-mâ.

Tri arched a voe grêt neuze da receo e relegou :
 Unan plom, unan houarn-gueu'u, hac un all en acajou.
 En hini plom e voe laqet gant e oll accoutramant,
 Hac e galon voe dastumet ebs rs en ur voest arc'hant.

An oll Sauzon, ar Francisien a voa bars en enezen
 A heulie an enterramant, hac an oll estranjourien ;
 Au eiz a vae voe enterret en un draounien a garrie
 Da visita çu e yêc'het vel çlaç a dranquillite.

Repos e peoc'h, ô Harros bras ! en ascre eus a Zoue,
 Obtenet ec'h eus da vennat demeus abers hon roue :
 Goulen a rejout reposit var riblon rivier Paris,
 E creiz pobl Franç evit receo oll sicouriou an His.

En amzer horrubl hac impi eus ar revolution,
 E voa serret an ilisou, ne voa nep Religion :
 Napoleon a êruas, a c'halvas ar vèleyen,
 Hac a laqas da rên e Franç güir lezen ar gristenien.

Ne alfemp biqen niveri an nombr eus e victoriou ;
 An Europ oll a voe test mad voe mestr var an oll vroyou.
 Laqat eure brô gaer ar Franç er c'henta var lein ar gloar,
 Dre e vaillantis burzudus, e furnes hac e bouvoar.

Qementse a dle hon douguen da gaout dioutàn memor ;
 En voa brassa harros ar bed, commandi rê d'ar victor.
 Enor ha gloar ra vo rentet e peb lec'h d'e relegou,
 Ha ra vevo da virviquen e vemor en oll vroyou !

C'houi pere oc'h eus bet guechal ar boneur hac an enor
 Da veza gant Napoleon cunduet oll d'ar victor,
 Requetit oll digant Doue, demeus a fong ho calon
 Da receo en e varados an trec'hour Napoleon.

Na hanvimp nemet ur Breiziad etouez qenlies hini
 O deus grêt preuven a gourach dirac faç an-ennemi :
 La Tour-d'Auvergn, a Guærahès, da hini e vo souden
 E memor eus e gourach vras savet prest ur goulonen.

Soudardet Breiz ? mar bez un de ret dihouina ho cleze,
 Bet memor e Napoleon ho sello demeus an eê.
 Ar sonch-se hepquen ho talc'ho hepret en hent an enor :
 Bet dign atao diouz ho tud côs pa guerzent oll d'ar victor.

F I N.

ENTERRAMANT AN IMPALAER NAPOLEON,

AR 15 EUS A VIS QERZU 1840.

Var ton : Songit, den abuset, songit en eternite !

PETRA a glêvàn-me?... Perac an tennou canon?...
Hac errù eo e Franç Relegou Napoleon ?

— Ia, an eiz a vis Dù, e Cherbourg erruet,
Hac en eul lestr a vapeur prest int bet transbordet.

Adalec qær Cherbourg, hac a hep tu deus ar Sên
Eo bordet ar riblout a zoudarded ancien ;
Ur bobl niverus meurhet a hep tu n'em gavas
Vit saludi'r Relegou a Napoleon bras.

Ar bemzec a Guerzu, Paris oll a voa er za,
Vit ellout contempli an arvest eus ar brassa.
An oll a zired en foul, gant glac'har, da velet
Relegou Napoleon, brassa harros voe bet.

Qerqent ha goulon-deiz e clêvet dre ar ruyou
Oc'h ober ar rappel, tambourinou, trompillou ;
Un heur goude n'em gavas ar gard national,
Trouplou var droad ha var varc'h eno e general.

Da zeg heur e zoat oll rassamblat var ar blacen,
Hac e tisambarcjot an Impalaer souden :
Placet voe qerqent gant pomp eno neuze ractal
Gant calz a solemnite er char imperial.

An Autrou Arc'hescop, coulz hac e oll vêleyen,
Gant devotion vras o deveus grêt ar beden ;
Qerqent corf Napoleon a zo neuze douguet
Gant ar zoudarded vaillant hac ar vartoloded.

An autoriteou, eur c'haoun bras en o c'halon,
 A heuille gant respet Relegou Napoleon,
 An Deputet, ar Pared, an oll Generalet,
 Ar Prefet hac ar Mèriou gant enor ha respet.

Oll regimantchou Franç o devoa bet deputet
 Certen nombr eus o zud vit m'o dije asistet;
 An Aumonier a voa êt da Santez-Helena
 A voa e penn ar c'hortech en eur stat an trista.

An Autrou'r Princ Joinvil voa gant e etat-major,
 Marechalet a Franç voa er plaçou a enor.
 Ar char voa oll alaouret ha goal gaer decoret
 Ous drapoyou gounezet var an enemiet.

C'hoezec marc'h dû a voa demeus ar char caer staguet,
 A dapissou alaouret e voant caparaonet;
 Anfin, biscoas na veljot e nep brô gant eston
 Qer caer vel enterramant hor bras Napoleon.

An aigl imperial, an drapoyou tricolor,
 A zisquele d'an oll e commandjont d'ar victor;
 Anfin, da un heur-anter e zeo bet erruet
 Ar c'horf dirac an Hotel eus an Invalidet.

An Arc'hescop en deus bet commencet an ofiç,
 Hac ar c'horf zo diouc'h-tu antreet bars en ilis;
 En violet voa guisquet eno ar vêleyen,
 Evel e Rom da ofiç demeus ar verzerien

Ellout rêr assuri penos james nep christen
 Ouz an asistantet n'ancounac'hiut hirvigen
 Trêjou caër Napoleon ebars en e archet,
 En e zillad a vrezel, vel pa vije cousquet.

Ar Princ eus a Joinvil en deus presantet neuze
 Corf an Impalaër gant respet bras d'ar Roue,
 En eur lavaret dezàn, a galon contristet,
 Ar c'homzou-mâ gant glac'har hac en daëlou beuzet :

« Sir, presanti ràn dêc'h amâ corf Napoleôn.... »

Ar Roue a respont, an encres en e galon,